

METODOLOŠKO POJASNILO

Alenka Škafar Božič

OBSEG POTNIŠKEGA PREVOZA – POTNIŠKI KILOMETRI

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Transport, Slovenija, letni (Prva objava/Elektronska objava)

Oktober 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	4
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	5
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	5
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	6

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikazati letni obseg prevoza prebivalcev Slovenije z osebnimi avtomobili. Obseg prevoza je prikazan kot število potniških kilometrov, opravljenih z osebnimi avtomobili, registriranimi v Sloveniji, na slovenskem in tujem cestnem omrežju.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni letni podatki, je razdalja – potniški kilometer, ki jo je prebivalec Slovenije opravil z osebnim avtomobilom, registriranim v Sloveniji.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Podatek o številu potniških kilometrov, opravljenih z osebnim avtomobilom, izračunamo iz dveh statističnih raziskovanj, in sicer:

- Obseg cestnega prometa – vozni kilometri (TR-VKM):
  - Enota opazovanja je osebni avtomobil, registriran v Sloveniji.
  - Opazujemo vse registrirane osebne avtomobile (M1) in njihove razdalje na slovenskem in tujem cestnem omrežju (polno zajetje).
- Dnevna mobilnost potnikov (TR-MOB):
  - Pri izračunu zasedenosti osebnih avtomobilov so upoštevane **vse osebe, ki so se vozile z avtomobili**, ne glede na njihovo starost (v raziskovanju TR-MOB je sicer enota opazovanja prebivalec Slovenije, ki živi v zasebnem gospodinjstvu in je star od 15 do vključno 84 let, ter vse njegove poti v enem dnevu).

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Vira za izračun podatka o številu potniških kilometrov, opravljenih z osebnimi avtomobili, sta tabeli, objavljeni v podatkovni bazi SiStat:

- [Število voznih kilometrov](#) (mio. vkm) v Sloveniji registriranih vozil na slovenskem in tujem cestnem omrežju po razredu vozila in cestnem omrežju, Slovenija, letno – iz letnega raziskovanja Obseg cestnega prometa – vozni kilometri.
- [Povprečna zasedenost osebnih avtomobilov](#) na delovni in nedelovni dan po namenu poti, Slovenija, večletno – iz štiriletnega raziskovanja Dnevna mobilnost potnikov.

Potniški kilometri, opravljeni z osebnimi avtomobili na slovenskem in tujem cestnem omrežju, so **zmnožek** števila voznih kilometrov osebnih avtomobilov (M1) in stopnje zasedenosti osebnih avtomobilov.

Podatkov za to raziskovanje ne pridobivamo iz administrativnih virov.

6 DEFINICIJE

Potniški kilometer je merska enota, ki predstavlja prevoz enega potnika na razdalji enega kilometra. Deset potniških kilometrov pomeni, da je ena oseba prepotovala razdaljo 10 kilometrov oziroma da je 10 oseb prepotovalo razdaljo enega kilometra. Potniški kilometri, opravljeni z osebnimi avtomobili, so **zmnožek** števila voznih kilometrov osebnih avtomobilov (M1) in stopnje zasedenosti v osebnih avtomobilih.

Število voznih kilometrov se nanaša na kilometre, opravljene na slovenskem in tujem cestnem omrežju z osebnimi avtomobili (M1), registriranimi v Sloveniji.

Stopnja zasedenosti avtomobila je opredeljena kot število oseb v osebem avtomobilu, ne glede na njihovo starost. Za leta 2016–2019 je bila stopnja zasedenosti 1,65, za leta 2020–2023 pa 1,49.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Za objavo podatkov ne uporabljamo klasifikacij. Podatki so prikazani za slovensko in tuje cestno omrežje.

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Postopkov urejanja podatkov nismo uporabili.

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

/

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: Transport – [Cestni transport](#) (absolutne vrednosti na ravni države).
- Prva objava (Transport): »Transport, letni podatki«.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Objavljamočasne podatke. Začasni podatki postanejo končni po enem letu, in sicer po objavi končnih podatkov o obsegu cestnega prometa – vozni kilometri.

Objavljanje začasnih in končnih podatkov je načrtovano. Zaradi potreb uporabnikov po pravočasnih informacijah objavimočasne podatke, ki ustrezajo merilom kakovosti uradnih statističnih podatkov, tudi če ne dosegajo kakovosti, ki jo je pri takih podatkih mogoče doseči s popolnejšim in točnejšim poročanjem. Podatke revidiramo, ker so lahko novejši, popolnejši oziroma kakovostnejši podatki bistveno boljšapodlaga h kakovosti odločanja.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Vse časovne točke so primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
  - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.

Metodološka pojasnila raziskovanj:

- [Obseg cestnega prometa – vozni kilometri](#) (TR-VKM)
- [Dnevna mobilnost potnikov](#) (TR-MOB)